

Ὁ ἔχων γρόμπους ἢ κόμβους ἢ θρόμβους κ.τ.θ., ἐνθ' ἂν.: Τὸ σορόπι ἐγένηκε γροβιαστό (σορόπι = σιρόπι) Κρήτ. (Κίσ.) Συνών. γρομπουλιαστός.

γρόμπολα ἡ, ἀμάρτ. γρόβολα Κρήτ. γροβόλα Κρήτ. γρόμπολο τό, "Ηπ. (Δρόβιαν.)

Ἐκ τοῦ Ἑνετ. *gropolo*.

1) Κόμβος, τρίμμα, ψιχίον "Ηπ. (Δρόβιαν.) 2) Ἐξόγκωμα, ὄζος, οἶδημα, πρήξιμον Κρήτ.: "Ἐπεσα καὶ ἔκαμα μιὰ γρόβολα 'ς τὸ κούτελο. "Ἡπαιξέ μου μιὰ βετοριά 'ς τὴ γεφαλὴ καὶ ξάνοιξε ἀκόμη τὴ γροβόλα. Συνών. γρομπάδι, γρομπάλι 3, γρόμπος 3, γρομπούλι 3, πρη-σκάρι. 3) Εἶδος ἀχλαδίου Κρήτ.

γρομπολιά ἡ, ἀμάρτ. γροβολέ Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γρόμπολα.

Εἶδος ἀχλαδιᾶς.

γρόμπος ὁ, Ἰκαρ. — Α. Πουλιαν., Τὸ Θλαμέν. Νησ., 7. — Λεξ. Βλαστ. γρόβος "Ἄνδρ. (Γαύρ.) Θήρ. Κρήτ. (Ζερβιαν. Κίσ. Νεάπ. Σέλιν. κ.ά.) γρόβος Κέρκ. Παξ. γρόμπους "Ηπ. (Ζαγόρ.) Στερελλ. γρόβους Σάμ. σγρόμπους "Αθῆν. σγρόμπους Μακεδ. (Κοζ.) χρόμπους Τῆν. (Πύργ.) γροῦμπους "Ηπ. Πελοπν. (Κορινθ.) — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. γροῦβος "Ηπ. (Ἰωάνν.) γροῦβος Κέρκ. (Αὐχιν.) γρούμπους "Ηπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ.) γρούβους Σάμ. σκροῦμπους Θεσσ. (Λάρ. Πήλ.) Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *gropo* = κόμβος, ρόζος.

1) Κόμβος, ρόζος, θρόμβος, βῶλος "Αθῆν. "Ηπ. (Κουκούλ.) Ἰκαρ. Κρήτ. (Ζερβιαν. Κίσ. Νεάπ. Σέλιν. κ.ά.) Παξ.: Θέλου νὰ βρῶ ἓνα κρονήσιον θκόπ', ἀλλὰ νὰ 'χ' κι ἓνα καλὸ γροῦμπου 'ς τοὺν πάτου (θκόπι = ραβδί) Κουκούλ. Τὸ στρω-μα ἔχει ὅλο σγρόμπους καὶ δὲν μπορῶ νὰ κοιμηθῶ "Αθῆν. Τὸ σιρόπι δὲν ἔπηξε καλὰ κ' εἶναι σγρόμπου - σγρόμπου αὐτόθ. Αὐτὸ τὸ σακκὶ εἶν' ὅλο γρόβοι - γρόβοι Παξ. Τὸ μαξιλάρι ἐγένηκε ὅλο γρόβους, μόνο βγάλε τὸ βαδάκι νὰ τ' ἀνεφουφονδώσης (= διὰ τῶν χειρῶν νὰ τὸ ἀναδεύσης) ἐπὶ πτίλων, ἐρίων, βάμβακος) Νεάπ. Τὸ μετὰξι πὺ κλώθω εἶναι γεμάτο γρόβους αὐτόθ. Τὸ ξύλο τσ' ἐλιάς ἔχει γρόβους καὶ δὲ βλανιάρεται καλὰ Κίσ. Ὁ μουνσταλευρὲς ἐγένηκε γρό-βους - γρόβους, γιατί τοῦ 'βαλα πολὺ ἀλεύρι Ζερβιαν. Τὰ δά-χτυλά τους γρόμπου - γρόμπου καὶ ξερὰ σὰν ξύλα, σὰν σκαρ-μόξυλα, πὺ λὲς καὶ δὲν νιώσανε ποτὶ τους τὴ γλύκα τ' ἀ-παλοῦ χαδιοῦ καὶ τοῦ ψηλαφημοῦ Α. Πουλιαν., ἐνθ' ἂν. Συνών. βόλος 7 δ. 2) Μῆζα σφαιροειδὲς καὶ στερεά, τεμάχιον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον στρογγύλον "Ηπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Κρήτ. Μακεδ. (Κοζ.) Στερελλ.: "Ἐνα γρόμπου τυρὶ Στερελλ. Κάθε ἀπόγεμα τρώω ἓνα ρούκουνα ψωμί κ' ἓνα γρόβο μυζήθρα (ρούκουνα = γωνία) Κρήτ. Κά-θιτι κουντά 'ς τοῦ τζάξ' σὰ σγρόμπους Κοζ. Τοῦ ψωμί μὴ στέκει γρόμπους 'ς τοῦ στομαχ' Ζαγόρ. Συνών. βό-λος 7 δ. β) Μετων., ἄνθρωπος χαμηλοῦ ἀναστήματος ἀλλὰ εὐτραφὲς "Ηπ. (Ζαγόρ.): Τὶ γρόμπους εἶν' αὐτός! Συνών. βόλος Β 1. 3) Ἐξόγκωμα, ἐξοίδημα, τύλος "Αθῆν. "Ἄνδρ. Θήρ. Ἰκαρ. Κέρκ. (Αὐχιν. κ.ά.) Κρήτ. (Ζερβιαν. Κίσ. Σέλιν. κ.ά.) Παξ. Σάμ. — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.: Τ' πέταξι ἓνα βράχον 'ς τοῦ κιφάλ' κι τοῦ 'καμι νὰ ἓνα γρούβου Σάμ. Τοῦ 'δωκε μιὰ ραβδιά 'ς τὴ γεφαλὴ καὶ τοῦ 'καμε ἓνα γρόβο σὰ δὲ καρύδι Κίσ. "Ἐχω ἓνα γρόβο 'ς τὸ πόδι, γιατί τὸ στρα-μπούληξα "Ἄνδρ. (Γαύρ.) "Ἐκατα γρόμπου 'ς τὸ κεφάλι Ἰκαρ. "Ἐχει ἓνα σγρόμπου κάτω ἀπ' τὸ λαιμό. "Αθῆν. "Ἐχει ἓνα γρόβο 'ς τὴν πλάτη κι ἅμα τὸν 'γγίξης, τοῦ πονεῖ Παξ. Τὸ

ἀσκι εἶναι τρύπιον εἶναι ἀπὸ γρόβο (εἰς τὸ σημειῖον δηλ. ἐκεῖνο τὸ ζῶον, γίδα ἢ πρόβατον κτλ., ἐπασχεν ἀπὸ γρόμπου, δηλ. δοθιῆνας οἷτινες ἐσχημάτιζον ὑποδόρια ἐξογκώματα) αὐτόθ. Ὁ γροῦβος εἶναι μέσα κι ἀπόξω σηκῶν' ἓνα κουν-κούρι (= ἐξόγκωμα) Αὐχιν. Συνών. γόντζος 1, γρομπάδι, γρομπάλι 3, γρόμπολα. 4) Γρόνθος "Ηπ. (Ζαγόρ. Ἰωάνν. κ.ά.) β) Τὸ περιεχόμενον τῆς συγκε-κλεισμένης παλάμης, ἡ ποσότης τὴν ὁποῖαν δύναται νὰ χω-ρέσῃ αὕτη "Ηπ. — Λεξ. Βλαστ. 5) Χρηματικαὶ ἀποταμιεύ-σεις ἀποκρυπτόμεναι ἀπὸ τοὺς ἄλλους Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.) Σάμ.: Θὰ τὰ π'λήσουν οὐλα κι θὰ τὰ κάμουν γρόβου Σάμ. Εἶ-ναι τσιφούτης καὶ μαζώνει γρόβο τσι παράδες του, ἐτσὰ θαρεῖ πὺς θὰ κάμη χαῖρι Κίσ. Συνών. κομποδέμα.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γρόμπος "Αθῆν. Στε-ρελλ. (Λεβάδ.) καὶ Γροῦμπος "Αθῆν. Κρήτ. (Μοῖρ.) Πελοπν. (Κιάτ. Ξυλόκ. Σπάρτ. Τρίπ.)

γρομπούλα ἡ, ἐνιαχ. γροβούλα Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.) σγρουμβούλα Πελοπν. (Γαργαλ.) χουρβούλα Εὐβ. (Στρόπον.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γρομπούλι ὡς μεγεθυντ.

Μεγάλος θρόμβος, βῶλος, ὄγκος χειροπληθής, σφαιρικὴ ποσότης συγκρατούμενη διὰ τῆς μιᾶς παλάμης ἐνθ' ἂν.: "Ἀφηκε ἀνακάτωτο τὸν τραχανᾶ καὶ τώρα πὺς θὰ τότε φάμε μὲ 'φτοῦνες 'φτοῦ τὶς σγρουμβούλες! Πελοπν. (Γαργαλ.) Νὰ πᾶς κοδά 'ς τ' ἀλέτρι νὰ σπάης τ'ς χουρβούλες μὲ τὸ τσαπὶ Εὐβ. (Στρόπον.) Μοῦ πέταξε νὰ χουρβούλα χιόν' αὐτόθ. Θέλου ψουμί, ψαρούδα κι βούτυρον χουρβούλα (= μιὰ χεριὰ βούτυρο) αὐτόθ. Δὲν ἐξύμωσε καλὰ τὴ ζύμη κ' ἐδὰ ἀπαδήχνη γροβούλες - γροβούλες τ' ἀλεύρι, ἀνή-ψητο (ἐδὰ = τώρα, ἀπαδήχνη = συναντᾶται, ἀνήψητο = ἄ-ψητο) Κρήτ. (Κίσ.)

γρομπουλάκι τὸ ἐνιαχ. γροβουλάκι Κρήτ. (Ζερβιαν. Κίσ. Σέλιν. κ.ά.) γροβολάκι Α. Κρήτ. σγρουμβουλάκι Πε-λοπν. (Γαργαλ.) γρομπ'λάξ' "Ηπ. Στερελλ. (Φθιώτ.) χουρ-βουλάκι Εὐβ. (Στρόπον.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γρομπούλι διὰ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

1) Μικρὸς γρόμπος 1, μικρὸς θρόμβος Α. Κρήτ. Δ. Κρήτ. (Ζερβιαν. Κίσ. Σέλιν. κ.ά.) Πελοπν. (Γαργαλ.) κ.ά.: Ἡ φάβα ἔγινε ὅλο σγρουμβουλάκια ἀνακάτου τήνε! Γαργαλ. Σφάξαμε μιὰ κόττα καὶ 'φονδε τὴν ἀνοίξαμε εἶχε οὐλο σγρουμβουλάκια 'ς τ' ἄνδρα τῆς αὐτόθ. Ἡ ζύμη εἶναι γεμάτη γροβουλάκια, γιατί δὲ δὴ ζύμωσες καλὰ Κίσ. Ὁ ἀσβέστης π' ἄσπρισε ἦτονε πολλὰ πηχτὸς κ' ἐγέμισε ὁ τοίχος γροβαλάκια αὐτόθ. "Ἐσφιξα τὸ σπυρὶ κ' ἔβγαλε ἓνα γροβουλάκι πῦο αὐτόθ. 2) Μετων., γρόμπος 2β, γρο-μπούλι 2δ, τὰ ὅπ. βλ., "Ηπ.: Αὕτη ἡ κοπέλα εἶναι ἓνα γρομπ'λάξ' (πολὺ κοντὴ εἰς τὸ ἀνάστημα καὶ εὐτραφής). 3) Μικρὸς γρόμπος 3, γρομπούλι 3, τὰ ὅπ. βλ., Α. Κρήτ. Δ. Κρήτ. (Ζερβιαν. Κίσ. Σέλιν. κ.ά.) Στερελλ. (Φθιώτ.) κ.ά.: "Ἐβγαλα ἓνα γρομπ'λάξ' 'ς τοῦ σβέρκου μ' Φθιώτ. Οἱ γάβες τση εἶναι γεμάτες γροβουλάκια ἀπὸ τὸ φλεβίτη Κίσ. "Ἐβγαλα ἓνα γροβουλάκ' 'ς τὸ 'τζόνευρο καὶ δὲ βορῶ νὰ πατήσω ('τζόνευρο = τὸ νεῦρο τῆς κνήμης) αὐτόθ. "Ἐνα γροβολάκι πέταξα 'ς τὸ γόνατο Α. Κρήτ.

γρομπούλι τό, "Ηπ. (Μέγα Περιστ. Ξηροβούν.) Τσχ-κων. — Λεξ. Αἰν. γροβούλι Κρήτ. (Ζερβιαν. Κίσ. Σέλιν. κ.ά.) γρομπουλί Ζάκ. (Μαχαιράδ.) "Ηπ. (Ἀργυρόκ. Δερβίτσ.